

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/5447-

20. desember 2022

Tildelingsbrev 2023 til De nasjonale forskningsetiske komiteene

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2023, jf. Innst. 12 S (2022-2023) og Prop. 1 S (2022-2023), sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK). Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2023.

Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2023 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål.....	3
3	Tildeling 2023	4
4	Andre forutsetninger og krav	6
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	8

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Zheng Ørvim Yuan

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

Kunnskapsdepartementet har nytt målbilde fra 2023. De tre overordnede målene for kunnskapssektoren er:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene.

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer
- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for omstillingsevne og konkurransekraft. Forskning og høyere utdanning er sentralt for å realisere regjeringens satsinger. Regjeringen mener at vi fortsatt skal investere mye i forskning og høyere utdanning. Samtidig blir det økonomiske handlingsrommet i statsbudsjettene mindre i årene som kommer. Regjeringen må derfor finne rom for å prioritere viktige forsknings- og høyere utdannings-satsinger innenfor gjeldende budsjetttrammer fremover.

Regjeringen har lagt frem *Langtidsplan forskning og høyere utdanning 2023–2032* med tre overordnede mål og seks tematiske prioriteringer. I tillegg til universitetene og høyskolene, er forskningsinstituttene som mottar statlige grunn- eller basisbevilgninger, Forskningsrådet, HK-dir, NOKUT, Sikt og De nasjonale forskningsetiske komiteene sentrale strategiske aktører i gjennomføringen av langtidsplanen.

Regjeringen er opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse og vil vurdere endringer i forskningssystemet for at ulike virkemidler og aktører kan bidra til å nå de forskningspolitiske målsettingene enda bedre enn i dag. Regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding om dette, og i denne forbindelse skal Forskningsrådets roller og funksjoner i det norske forskningssystemet gås gjennom. Denne gjennomgangen vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for stortingsmeldingen.

De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) har en viktig rolle å fylle som rådgiver for forskningsmiljøene i det forskningsetiske arbeidet.

Kunnskapsdepartementet viser til tildelingsbrevet til FEK for 2022 og tilbakemeldingen til FEK om forskningsetikk i universitets- og høyskolesektoren i forbindelse med etatsstyringen i 2022. Departementet forventer at FEK fortsatt jobber målrettet for å bidra til at universitetene og høyskolene forbedrer seg innenfor de områdene som Riksrevisjonen pekte på i Dokument 1 (2021 – 2022). Departementet vil i etatsstyringsmøtet med FEK i 2023 drøfte status for universitetenes og høyskolenes systemer for forskningsetikk og vurdere hvordan disse kan og bør følges opp.

2 Mål

2.1 FEKs samfunnsoppdrag og organisering

De nasjonale forskningsetiske komiteene er det viktigste fagorganet for forskningsetikk. FEK skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. FEK er et forvaltningsorgan for forskningsetiske spørsmål på alle fagområder, og omfatter de nasjonale komiteer for henholdsvis medisin og helsefag, samfunnsvitenskap og humaniora, og naturvitenskap og teknologi samt Nasjonalt utvalg for gransking av uredelighet i forskning som er opprettet med hjemmel i forskningsetikkloven, foruten administrasjonen som også er sekretariat for komiteer og utvalg. Komiteene og utvalget er faglig uavhengige, jf. forskningsetikkloven § 3.

2.2 Mål

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede samfunns mål for FEK:

Etisk god og ansvarlig forskning

Mål for virksomheten:

1. Forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning
2. Andre aktører tar hensyn til forskningsetikk i sitt arbeid
3. Samfunnet har tillit til forskning

Mål 1 skal ha særlig prioritet. En sentral oppgave for FEK er å støtte forskere og forskningsinstitusjoner i gjennomføringen av deres ansvar for forskningsetikk, gjennom veiledning og annet arbeid. God dialog med institusjonene er viktig for å sikre at FEK bidrar på en måte som er mest mulig til nytte for institusjonene.

FEK skal prioritere å styrke samarbeidet mellom komiteene/utvalget og mellom komiteene/utvalget og administrasjonen. Dette er viktig både for kvalitet i arbeidet, for tilrettelegging for institusjonenes ansvar og for god og effektiv ressursbruk.

Styringsparametere:

1. Forskningsetiske retningslinjer og veiledere skal til enhver tid være gode verktøy for å fremme god og ansvarlig forskning

2. FEK oppfattes som en ressurs for forskningsinstitusjonene i deres arbeid med å fremme god og ansvarlig forskning

Vi ber i tillegg om at følgende informasjon tas inn i årlige rapporter (se pkt. 5.1):

- Saksbehandlingstid for klagesaker i Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM).

Det er opp til FEK å inkludere andre relevante vurderinger og resultater i egen styring av virksomheten, og å vurdere bruk av henholdsvis kvalitative og kvantitative styringsparametere.

2.3 Risikovurdering

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. FEK skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal FEK kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal FEK redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3 Tildeling 2023

Kunnskapsdepartementet stiller med dette midlene omtalt nedenfor til disposisjon for FEK i 2023. FEK har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpet på posten og i tråd med de målene og kravene som fremkommer av tildelingsbrevet. Virksomheten har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene og realisere sitt samfunnsoppdrag. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av året.

FEK er bruttobudsjettet og inngår i nettoordningen for merverdiavgift, og bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2022 er det i statsbudsjettet for 2023 lagt til grunn følgende prisjustering:

- 01-poster: 1,8 pst. (driftsutgifter utenom lønn)

Helårsvirkning av lønnsoppjøret for 2022 er lagt inn i statsbudsjettet for 2023, mens bevilgning for lønnsregulering i 2023 behandles som egen sak i Stortinget. Departementet sender eventuelt supplerende tildelingsbrev om dette i oktober/november 2023.

3.1 Driftsmidler

Kap. 284 De nasjonale forskningsetiske komiteene		Kroner
Post 01	Driftsutgifter	20 119 000
Sum		20 119 000

Tildelingen skal dekke utgifter til lønn, godtgjørelser og øvrig drift.

Det er vedtatt å redusere bevilgningen til statlige virksomheter med 13 pst. av utgiftene til reiseaktivitet i 2019 som følge av at reiseaktiviteten trolig vil være varig redusert fra nivået før covid-19-pandemien. Bevilgningen til FEK er som følge av det redusert med 96 000 kroner.

Da Statens pensjonskasse innførte ny premiemodell for statlige virksomheter fra 1. januar 2022, ble ikke pensjonsgrunnlaget i den gamle modellen justert med lønnsveksten gjennom året. Kostnadsreduksjonen for virksomhetene av den nye premiemodellen ble dermed undervurdert. Bevilgningen til FEK er som følge av det redusert med 22 000 kroner.

Bevilgningen til FEK er redusert med 27 486 kroner for å frigjøre midler til nye satsinger og omprioriteringer innenfor høyere utdannings- og forskningssektoren.

3.2 Fullmakter

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og [virksomhets- og økonomiinstruks for De nasjonale forskningsetiske komiteene](#).

Stortinget har gitt FEK fullmakter som kan fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrative fullmakter til virksomheten. Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2023 FEK fullmakt til å:

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 284, post 01 med inntil fem prosent av bevilgningen på denne posten
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå forhandle husleieavtaler som varer utover budsjettåret, med det forbeholdet at departementet skal godkjenne avtalen før den inngås
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå inngå avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110. FEK har fullmakt til å føre forberedende forhandlinger i virksomheten ved forhandlinger etter hovedtariffavtalen og ansvaret for de endelige forhandlingene.

Virksomheten har ikke anledning til å forskuttere bruk av neste års tildeling eller bruke andre merinntekter enn refusjonsinntektene nevnt overfor uten at dette på forhånd er godkjent av departementet.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Lærlinger og studenter

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg. Virksomheter med mer enn 30 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter skal ha flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at virksomheten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling – økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.

I årsrapporten for 2023 skal FEK rapportere følgende: Antall lærlinger, og hvilke tiltak som er gjennomført for å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. FEK skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

4.1.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de alminnelige prinsippene for styring i staten. FEK skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

FEK skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der en benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

4.1.3 Virksomheter skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

FEK skal vurdere muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med muligheten til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Eksempler på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. FEKs ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal

gjennomføres i sin virksomhet etter drøftelser med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

FEK skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjøres rede for årsakene til dette. Departementet skal sammenfatte rapportene fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av disse gjøre en samlet vurdering av erfaringer med slikt desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument](#) for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Høyere utdannings- og forskningssektoren må ved inngåelse av samarbeid ta hensyn både til grunnleggende akademiske normer og verdier, og til nasjonale interesser, herunder sikkerhetsinteresser, jf. prinsippet om ansvarlig internasjonalt samarbeid. Sektoren er blant annet underlagt eksportkontrollregelverket og må påse at det ikke overføres kunnskap om varer og teknologi som omfattes av regelverket eller som er underlagt sanksjoner og restriktive tiltak.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet skal virksomheten rapportere årlig på status for sikkerhetstilstanden til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Gitt den gjeldende sikkerhetssituasjonen har departementet også behov for svar på noen spørsmål som gjelder nasjonal sikkerhet.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at FEK holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

FEK skal i årsrapporten for 2023 rapportere om følgende:

1. Har virksomheten kartlagt egne verdier og avhengigheter? Dersom verdivurderingen ikke er gjennomført, hvilke planer har FEK for dette arbeidet?
2. Når reviderte FEK sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2023.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap 7).

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Policy for informasjonssikkerhet og personvern skal ligge til grunn for FEKs arbeid innen disse forvaltningsområdene. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. I lys av det skjærpede trusselbildet internasjonalt og vår økende avhengighet av digital teknologi, forventer departementet at FEK styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig. FEK skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

4.2.3 Likestilling og mangfold

Det forventes at virksomhetene underlagt Kunnskapsdepartementet jobber systematisk med å sikre likestilling på alle nivåer i virksomheten. Det forventes også at virksomhetene jobber systematisk med hvordan man skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og arbeider aktivt med tiltak for å rekruttere bredt og mangfoldig på alle nivåer i organisasjonen.

4.2.4 Oppfølging av FNs bærekraftsmål

Våren 2022 ble *Meld. St. 40 (2020–2021) Mål med mening — Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030* behandlet av Stortinget. Kunnskapsdepartementet har et særlig ansvar for å følge opp bærekraftsmål 4 om god utdanning, men flere mål er relevante for kunnskapssektoren. Utdanning og forskning står sentralt i utviklingen av et mer bærekraftig og kunnskapsbasert samfunn. FEK skal i årsrapporten for 2023 beskrive hvordan virksomheten bidrar til å nå bærekraftsmålene innen 2030 og gi en vurdering av eventuelle utfordringer og forslag til tiltak innen sitt ansvarsområde.

4.2.5 Klima og miljø

Norge skal kutte 55 prosent av sine klimagassutslipp innen 2030. Virksomhetene underlagt Kunnskapsdepartementet skal gjøre sin del og være ledende så langt det lar seg gjøre i dette arbeidet.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Årsrapport for 2023 skal sendes til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) innen 15. mars 2024, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) (dbh@hkdir.no). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#).

FEK skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [HK-dirs nettsider](#).

FEK skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap. Revisjonsberetningen skal publiseres på nettsidene sammen med årsrapporten innen 1. mai. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-11/2022 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2023.

5.2 Satsingsforslag for 2025

FEK kan sende inn eventuelle satsingsforslag i tråd med vedlagt veiledning. Frist for innsendelse av satsingsforslag for 2025 er 1. november 2023. Forslaget sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.3 Styringsdialogen i 2023

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog om institusjonens utvikling. Sentrale temaer i møtet er resultater, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer.

Departementet inviterer med dette FEK til etatsstyringsmøte i 2023. Etatsstyringsmøtet er berammet til **09. mai 2023 kl. 12.00-13.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18 i Oslo. Vi ber om at strategisk viktige saker sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Til hver innmeldt sak skal det gis bakgrunnsinformasjon på inntil en halv side.

FEK får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av årsrapporten for 2022 og dialogen i etatsstyringsmøtet.

5.4 Frister

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2022	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2023 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2023
10. februar 2023	Årsregnskap for 2022 til DBH ved HK-dir	Brev om regnskap for 2022
15. mars 2023	Årsrapport 2022	Tildelingsbrev for 2022 og 2023
1. juni 2023	Regnskap per 1. tertial 2023	Eget brev fra KD i 2023
09. mai 2023	Etatsstyringsmøte 2023	Tildelingsbrev for 2023
Juni 2023	Tilbakemeldingsbrev	Brev fra KD
1. oktober 2023	Regnskap per 2. tertial 2023	Eget brev fra departementet i 2023

Oktober 2023	Mål og foreløpig budsjetttramme for 2024	Prop. 1 S (2023-2024)
1. november 2023	Satsingsforslag for 2025 fra virksomheten til KD	
Desember 2023	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2024 og andre føringer	Tildelingsbrev for 2024

Departementet tar forbehold om at det i løpet av året kan bli endringer av frister for de enkelte innspillene. Eventuelle endringer vil bli meddelt skriftlig. Dersom virksomheten ikke kan overholde de fristene som er satt, må departementet varsles i god tid før fristen går ut.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på [Kunnskapsdepartementets nettside](#):
Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2025

Kopi
Riksrevisjonen